

ปัญหาวิชาเรียงความแก้กระทู้ธรรม ธรรมศึกษาชั้นเอก ระดับมัธยมศึกษา

สอบในสนามหลวง

วันศุกร์ที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๗

เวลา ๐๘.๓๐ น.

นิทาสีลี สภาสีลี

อนุจาทา จ โย นโร

อลโส โกธปณฺณวโน

ตํ ปราภวโต มุขํ.

คนใดมักหลับ มักคุย และไม่ขยัน เกียจคร้าน มีความมั่วทะลุ ข้อนั้นเป็นเหตุของคนเสื่อม.

คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย สุตตนีบาต

แต่งอธิบายให้สมเหตุสมผล โดยใช้สุภาษิตที่สนามหลวงแผนกธรรมกำหนดมาให้ จำนวน ๖ สุภาษิต
ข้างล่างนี้ มาประกอบอ้างอิง ๓ สุภาษิต ห้ามอ้างสุภาษิตซ้ำซ้อนกัน และสุภาษิตที่อ้างมานั้น ควรอธิบายเชื่อมความ
ให้สมกับเรื่องในกระทู้ตั้ง ในขั้นนี้กำหนดให้เขียนลงในกระดาษใบตอบตั้งแต่ ๔ หน้า (เว้นบรรทัด) ขึ้นไป

ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง

อุปมาทรตา โทถ สจิตตมนุรุทล ทุดคา อุทธรตตานํ ปงเก สนโนว กุณฺขโร. ท่านทั้งหลาย จงยินดีในความไม่ประมาท คอยรักษาจิตของตน จงถอนตนขึ้นจากหล่ม เหมือนช้างที่ตกหล่มถอนตนขึ้นฉะนั้น. คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย ธรรมบท	อุฏฺฐาเนนุปมาเทน สลฺยเมณ ทเมณ จ ทีปํ กยิราถ เมธาวิ ยํ โอโฆ นากิริติ. คนมีปัญญา พึงสร้างเกาะ ที่น้ำหลากมาท่วมไม่ได้ ด้วยความหมั่น ความไม่ประมาท ความสำรวม และความข่มใจ. คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย ธรรมบท
ชีวเตวาปี สປປณฺโณ อปี วิตตปริกฺขยา ປณฺณาย จ อลาเภณ วิตฺตวาปี น ชีวติ. ถึงสิ้นทรัพย์ คนมีปัญญาก็เป็นอยู่ได้ แต่อับปัญญาแม้มีทรัพย์ ก็เป็นอยู่ไม่ได้. คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย เถรคาถา	โย จ วสฺสสตํ ชีเว ทຸປປณฺโณ อສມາທິຕ໌ ເອກາທິ ชີວິຕ໌ ເສຍໂຍ ປຸນຸວນຕສສ ຄາຍິໂນ. ผู้ใดมีปัญญาทราม มีใจไม่มั่นคง พึงเป็นอยู่ตั้งร้อยปี ส่วนผู้มีปัญญาเพ่งพินิจ มีชีวิตอยู่เพียงวันเดียว ดีกว่า. คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย ธรรมบท
ປຣິຕຕ໌ ທາຣຸມາຣຸທ ຍຄາ ສີເທ ມຸຖນເວ ເອວ໌ ກຸສິຕມາຄມມ ສາຣຸຊີວິປິ ສີທຕິ. คนเกาะไม้พินเล็กๆ พึงจมลงในทะเลฉับใด คนมั่งมีอาศัย ความเกียจคร้านก็ล่มจมฉับนั้น. คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย เถรคาถา	ອສາເຣ ສາຣມຕິໂນ ສາເຣ ຈາສາຣທສຣິໂນ ເຕ ສາຣ໌ ນາຣິຈຈຸນຕິ ມິຈຸຈາສກຸປປໂຈຣາ. ผู้เข้าใจสิ่งที่ไม่เป็นสาระว่าเป็นสาระ และเห็นสิ่งที่เป็นสาระ ว่าไม่เป็นสาระ เขามีความดำริผิดเป็นโคจร จึงไม่ประสบสิ่งที่เป็น สาระ. คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย ธรรมบท